

MÓRI TELEPÜLÉSI ÉRTÉKTÁR BIZOTTSÁG BEMUTATÓJA

Mór,
2020. 10. 05.

Készítette: Kajos Péterné
Móri Értéktár Bizottság
elnöke

MÓRI TELPÜLÉSI ÉRTÉKTÁR BIZOTTSÁG

- Mór Városi Önkormányzat Képviselő-testülete – a magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012.évi XXX. törvény 3. § (2) bekezdése és a magyar nemzeti értékek és a hungarikumok gondozásáról szóló 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelet 3. § alapján létrehozta a **Móri Települési Értéktár Bizottságot**.
- A Móri Települési Értéktár Bizottság a felterjesztések alapján választ a települési értéktárba, amelynek „**MÓR - ÉRT – ÉK**” elismerő címet adományoz Mór Város Önkormányzatának Képviselő-testülete.

A MÓRI ÉRTÉKTÁRBA BEKERÜLT ÉRTÉKEK

- a Móri Lakodalmak – Die Hochzeiten von Moor című könyv
- ”Móri Ezerjó szőlő és bor”
- „Móri sváb sütemények”(kvircedli, nusstangl, katzenpratzl)
- „Schwartz Alajos munkássága”-
- „Lamberg-kastély” épület
- „Oromfalas népi lakóházak” (Arany János utca)
- Elődeink konyhája Móron”, „ Die Küche unserer Ahnen von Moor” című könyv
- Móri Bornapok rendezvény
- Wekerle Sándor személye
- A Móri Radnóti Miklós Általános Iskola német nemzetiségi hagyományőrző tanterme
- Móri Német Tájszótár - Deutsches Mundartwörterbuch von Moor” c. könyv
- Hagyományos Móri Sváb Sütemények receptje és elkészítése Móri Sváb nyelvjárásban megörökítve
- Lamberg-pince
- Móri német nemzetiségi tanösvény
- „We love Mór outdoor bortúra

a Móri Lakodalmak – Die Hochzeiten von Moor című könyv

- A móri sváb lakodalmak hagyományát, folyamatát összefoglaló kiadvány.
- Gazdag kép és hanganyagot tartalmaz.
- Megőrzi a csak Mórra jellemző táncokat, a der Schmidt (bokából történő rezdítés), valamint a Tralili.

”Móri Ezerjő szőlő és bor”

- Levele szív alakú, vastag szövetű, lombozata ritka. Fürtje nagy, ágas, tömött; bogyói nagyok, hosszúkásak, sárgászöldek, áttetszők. Korán érik, bőtermő fajta.
- Móri Ezerjő 2003-ban megkapta a Magyar Zászlósborok rendjének a zászlós bora kitüntető elismerést.

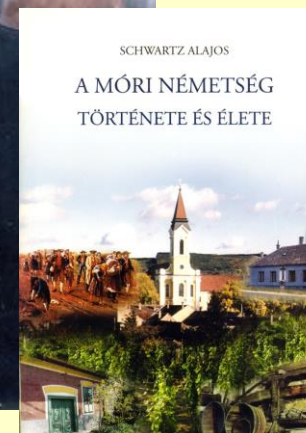
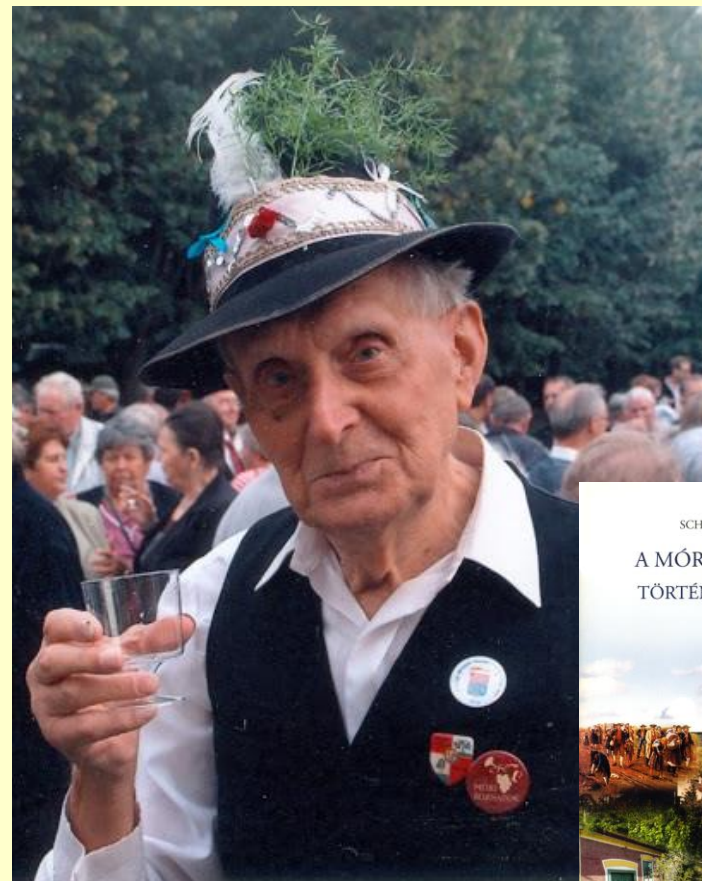
„Móri sváb sütemények” (kvircedli, nusstangl, katzenpratzl)

- Kvircedli: kifejezetten ünnepi alkalmakra készített sütemény, amelyet a 18. századi betelepülők hoztak magukkal. Jellemzősége: borba mártogatva fogyasztják, amely az alkohol felszívódását sokkal jobban elősegíti.
- Nusstangl: darált dióból, cukorból, tojáshabból készült ünnepi sütemény. Enélkül elképzelhetetlen az ünnep a sváb családoknál.
- Katzenpratzl: A sütemény formája egy cica talpára hasonlít, liszt és sütés nélkül készült sváb édesség.

„Schwartz Alajos munkássága”

- Schwartz Alajos a móri némettség történelmének, hagyományainak felelevenítésében és ápolásában végzett kimagasló kutató- és gyűjtőmunkát.
- Közreműködött a Móri sváb lakodalmas, az aratóünnep és több helyi népszokás felelevenítésében.
- Legjelentősebb műve: A Móri németség története és élete.
- Sok elismerést kapott több évtizedes tevékenységéért, melyre a koronát az idén augusztusban átvett Magyar Arany Érdemkereszt kitüntetés jelenti.

„Lamberg-kastély” épület

- 1766-ban épült az egyemeletes barokk kastély, Fellner Jakab tervei alapján.
- Az épület a város egyik legszebb nevezetessége, amelyben ma a Lamberg-kastély Kulturális Központ működik.

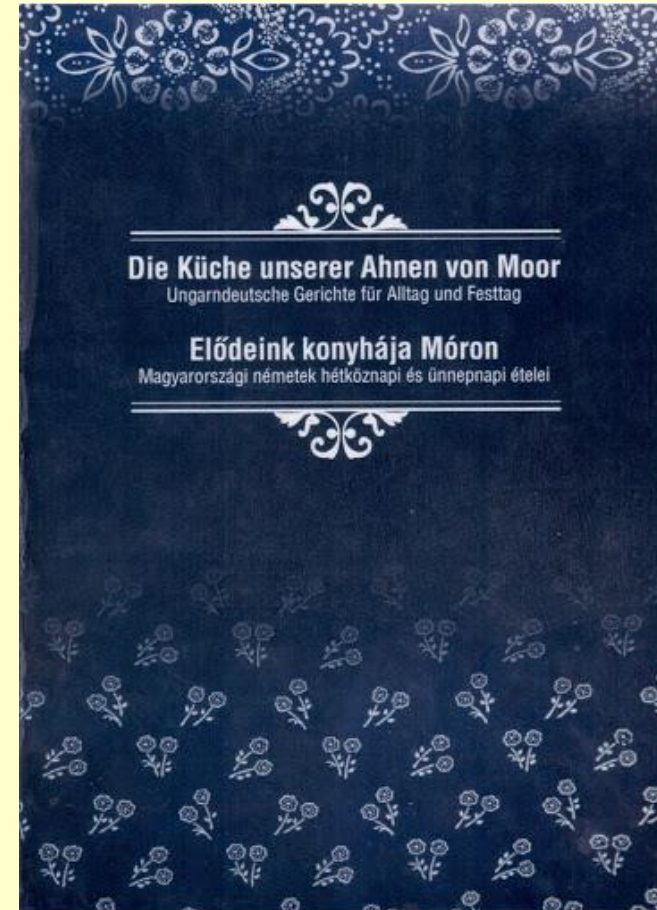
„Oromfalas népi lakóházak” (Arany János utca)

- A 18. században épült, fésűs beépítésű, keresztcsűrös elrendezésű épületek, amelyek műemlékvédelem alatt állnak.
- Szinte eredeti állapotukban, jelezve az egykori építtetők életmódját, vagyoni helyzetét.

Elődeink konyhája Móron”, „Die Küche unserer Ahnen von Moor” című könyv

- A könyv szerkesztőinek a kiadvány megjelentetésével az volt a szándéka, hogy az olvasók ne csak egy receptes könyvet forgathassanak a kezükben, hanem hogy megismerkedhessenek a móri svábok étkezési szokásaival és életmódjával is.
- Összeállították: A Móri Német Nemzetiségi Önkormányzat tagjai (Erdei Ferenc, Erdeiné Négele Erzsébet, Horváth-Wundele Krisztina, Négele Helga)

Móri Bornapok rendezvény

- A város gasztronómiai és kulturális rendezvénysorozata, amely színes programokkal várja évről évre a kedves vendégeket.
- Az események között nagy szerepet kap a fűvőszene és a táncagyomány.
- Nagy múltra tekint vissza a rendezvény, 1934-ben került sor először a neves eseményre.
- Ez a program most már Mór városának a legnagyobb kulturális és gasztronómiai rendezvénye.

Wekerle Sándor személye

- Városunk legnevesebb szülötte, háromszoros magyar miniszterelnök, első polgári származású miniszterelnök.
- Európa szerte elismert pénzügyi szakember.
- A kiegyezést követően a magyar gazdaság fellendítésében elvitathatatlan érdemeket szerzett.

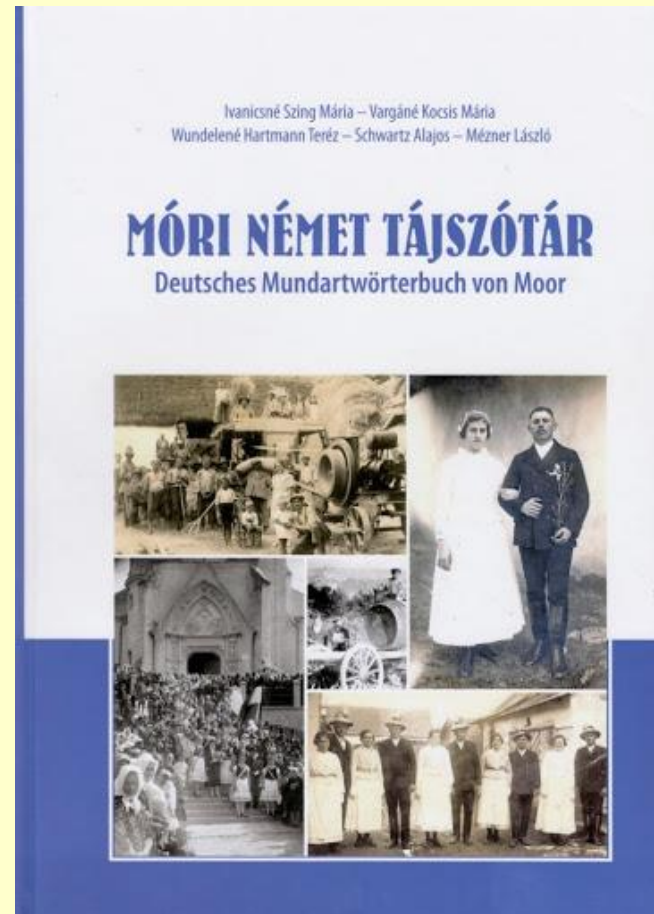
A Móri Radnóti Miklós Általános Iskola német nemzetiségi hagyományörző tanterme

- A Móri Radnóti Miklós Általános Iskolában kialakított nemzetiségi terem a német nemzetiségi nyelv népismereti oktatását segíti, a helyiségben található állandó kiállítás, amely gazdag kép és tárgyi anyaggal bír.
- A felnövekvő generációnak lehetőséget nyújt elődeik kultúrájának megismeréséhez.

Móri Német Tájszótár – Deutsches Mundartwörterbuch von Moor” c. könyv

- Értékes, ősünk nyelvét megőrző mű.
- A szótár a móri német kulturális örökség legfontosabb része, biztosítója, hogy nem tűnik el ősünk ízes, kifejező, egy-egy szóra számtalan szinonimát használó nyelve.

Hagyományos Móri Sváb Sütemények receptje és elkészítése Móri Sváb nyelvjárásban megörökítve

- A leghíresebb móri sváb ételek és sütemények elkészítése hangoskiadvány formájában, melyben a főszereplők olyan tradicionális háziasszonyok, akik saját maguk szerepelnek a hangzóanyagban.
- A digitális világban felnövekvő generáció számára egy kultúrkincs.

Lamberg-pince

- A Lamberg család egykori uradalmi, műemlék pincéje
- Mór történelmi, bortörténeti, építészeti értéke
- Turizmust élénkítő hatása van

Móri német nemzetiségi tanösvény

- A móri német nemzetiségi hagyományok ápolása, fenntartása, átörökítése
- Turisztikai látványosság
- Az országos tanösvény hálózat része
- A helyi foglalkozások, a szőlőtermesztés folyamatának bemutatása

„We love Mór” outdoor bortúra

- Kiemelt szabadidős program, amely családbarát szemlélettel, minőségi borok és ételek kóstolásával „helyben helyit” elv alapján szerveződik
- Turisztikai szempontból a város egyik legnépszerűbb eseménye
- Szabad levegőn a borászatok birtokain festői szépségű kerékpárúton hirdeti a helyi a borászok nedűit

